

[Indenrigsministeren]

venstre, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti, socialdemokratiet og det radikale venstre), at det kommunale personfradrag skulle fastsættes til 21.200 kr.

Når forslaget om det kommunale personfradrag ikke er fremsat sammen med skatte-reformforslagene, skyldes det regeringens forhandlinger med de kommunale parter om den kommunale økonomi. Der har herunder fra kommunal side været tanker fremme om en eventuel afvikling af bloktilskuddene og en dertil svarende forhøjelse af kommuneskatten. Det kunne i den sammenhæng være blevet aktuelt at justere det tidligere aftalte kommunale personfradrag.

Regeringen ønsker imidlertid ikke nu at foreslå lovgivning om afvikling af bloktilskuddene med virkning fra 1987.

Idet jeg i øvrigt henviser til det foreliggende lovforslag og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.

(Lovforslag nr. L 270).

Udviklingen i anvendelsen af bekæmpelsesmidler har i de seneste år givet anledning til stigende bekymring. Denne bekymring har resulteret i, at myndighedernes arbejde med at begrænse de skadelige virkninger af bekæmpelsesmidler er blevet forstærket. Også folketinget har behandlet problemerne omkring bekæmpelsesmidler – senest under forespørgselsdebatten den 11. marts i år.

Dette lovforslag er først og fremmest et led i opfølgningen af den dagsorden, der blev vedtaget i forbindelse med forespørgselsdebatten.

Lovforslaget fremsættes med henblik på genfremsættelse i næste samling.

Hovedsigtet med lovforslaget er at skærpe kravene til godkendelse af bekæmpelsesmidler med henblik på at lede forbruget over mod anvendelsen af mindre skadelige midler og på længere sigt at medvirke til, at forbruget begrænses.

Det foreslås, at samtlige godkendelser tidsbegrænses til 5 år, at særlig sundhedsskadelige eller miljøskadelige bekæmpelsesmidler ikke længere skal kunne godkendes, at be-

kæmpelsesmidler, som kan erstattes af væsentlig mindre farlige eller skadelige midler eller metoder, ikke godkendes, og at midler, godkendt af giftnævnet, skal godkendes efter de nugældende regler. Arbejdet, hvori landbrugsministeriets institutioner vil blive inddraget, vil blive tilrettelagt efter drøftelse i Bekæmpelsesmiddelrådet, hvori alle berørte myndigheder og organisationer er repræsenteret.

Endvidere foreslås det, at provenuet af afgifterne for godkendelse kan bruges på følgende områder: forskning i bekæmpelsesmidlers indvirkning på sundhed og miljø, oplysning om midlernes rette anvendelse og undervisning i brugen af bekæmpelsesmidler.

Som et andet led i opfølgningen af dagsordenen vil jeg udarbejde en handlingsplan om nedsættelse af forbruget af bekæmpelsesmidler.

Jeg vil i denne forbindelse fremhæve, at der allerede gøres en betydelig indsats for ad frivillighedens vej at begrænse forbruget af bekæmpelsesmidler, først og fremmest via landbrugets organisationer, og jeg lægger vægt på, at vi også i de videre bestræbelser på at begrænse forbruget af bekæmpelsesmidler så vidt muligt baserer os på frivillighed.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 1062

1) Til indenrigsministeren af:

Lenger (VS):

»Hvad vil ministeren foretage i anledning af, at rigshospitalets direktør har indstillet overlæge Troels Munkner til afskedigelse?«

Skriftlig begrundelse

Efter at overlæge Troels Munkner har udtalt sig offentligt om beredskabet, har rigshospitalets direktør indstillet ham til afskedigelse.

Spørgeren finder denne fremgangsmåde stærkt kritisabel, fordi Munkner med sine

[Lenger]

udtalelser alene har forsøgt at bringe beredskabet op på et acceptabelt niveau. Men dertil kommer, at en afskedigelse af Munkner vil være endnu et vink til offentligt ansatte om, at de ikke har samme ytringsfrihed som andre mennesker. Sagen er derfor af principiel betydning.

Spørgeren er i øvrigt opmærksom på, at det ikke er første gang, at rigshospitalets direktør gør sig uheldigt bemærket i personalesager.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg kan oplyse, at rigshospitalets direktør og overlæge Munkner samt dennes advokat den 6. maj 1986 har haft et møde, hvorunder det er aftalt at holde et nyt møde den 20. maj 1986. Jeg agter ikke at foretage mig videre i sagen, før mødet den 20. maj 1986 har været afholdt.

Lenger (VS):

Det var da et klart svar. Nu kan man jo foretage sig forskellige ting, når der sker det, der har fundet sted på rigshospitalet, og man kunne også forestille sig, at en indenrigsminister ville undersøge, om de ting, som overlæge Munkner har sagt, faktisk er rigtige; det forekommer mig at være ganske relevant. Det, han har diskuteret offentligt, er, om rigshospitalets beredskab i tilfælde af atomulykker er tilstrækkeligt eller ej, og jeg tror da, det ville interessere befolkningen stærkt at få det spørgsmål undersøgt, og derfor vil jeg spørge ministeren, om det ikke indgår i de ting, som ministeren har tænkt sig at foretage sig, eventuelt at undersøge, om manden faktisk har ret eller ej, for det er jo ret alvorlige anklager, det drejer sig om.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg kan bekræfte, at alle de ting, som indgår i sagen, selvsagt vil blive undersøgt, og at det da har min absolutte interesse.

Lenger (VS):

Det er jeg glad for at høre, for det synes jeg selvfølgelig er nok så relevant, men derudover ligger der jo alene i, at en sag af denne karakter bliver rejst, også nogle mere principielle forhold, som jeg synes er meget bekymrende. Det er jo ikke første gang, vi oplever, at offentligt ansatte, som udtaler sig

offentligt, bliver truet med repressalier, afskedigelser eller andre utiltalende ting, og jeg har da bemærket, at rigshospitalet temmelig ofte er ude i den slags forbindelser. Vi havde en sag her i folketinget angående Finsenlaboratoriet for nylig, hvor det var vanskeligt at få ansatte til at udtale sig – de turde faktisk ikke, fordi de frygtede repressalier. Det, der er mit ærinde med dette spørgsmål, er at få ministeren til at oplyse, om han vil undersøge andre spørgsmål end det, der ligger i den isolerede afskedigelsessag, for hvad den angår, er der en fast procedure, som jeg kan læse mig til; det kunne ikke i sig selv betyde, at jeg skulle stille et spørgsmål.

Det andet var det, jeg var inde på før, nemlig spørgsmålet om undersøgelsen af, om overlæge Munkner har ret.

Da jeg har forstået, ministeren har svaret positivt på mit andet spørgsmål, vil jeg for det tredje spørge, om ministeren ikke synes, det måske var en idé at undersøge, hvorfor der altid i kølvandet på rigshospitalet opstår disse sager, hvor ansatte altså kommer ud for repressalier og trusler om afskedigelse, når de forsøger at blande sig i en offentlig diskussion. Det synes jeg sådan set er det alvorligste i hele sagen.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg kan ikke tage stilling til hr. Lengers påstand om, at der i særlig grad skulle være vanskeligheder af den art på rigshospitalet. Det forudsætter, at man kan vurdere problemernes antal også i forhold til størrelsen af den arbejdsplads, vi taler om her, og de vilkår, man har med at gøre.

Men for at forebygge misforståelser i forbindelse med det, som spørgsmålet drejer sig om, nemlig afskedigelsessagen mod overlægen, kan jeg sige, at det, som det også er kendt fra dagspressen, er en afskedigelsessag, som er begyndt, længe før det spørgsmål, som hr. Lenger her henviser til, er kommet op. Sagen er jo desværre ca. et år gammel.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1068

2) Til *socialministeren* af:

Lenger (VS):

[Lenger]

»Vil ministeren oplyse, om den manglende fastlæggelse af generelle regler for udmåling af et timetal til et kronebeløb efter principperne i Århusordningen betyder, at den pågældende kommune er fuldstændig frit stillet, og at den har ret til at udmåle beløbet til f.eks. 30 kr. pr. time, således at den handicappede kun vil kunne opnå det skønnede timetal, såfremt hjælperne indvilliger i at arbejde uden om skattevæsenet?«

Skriftlig begrundelse

I ministerens besvarelse af 24. april 1986 på spørgsmål nr. S 986 siges det bl.a., at der ikke er fastlagt regler for udbetaling af tilskud til aflønning af hjælpere efter principperne i Århusordningen, at kommunens afgørelser kan ankes, at Århus kommune beregner støtten på baggrund af en overenskomst, og at ministeren tvivler på, at kommunerne vil forsøge at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser. Alle disse oplysninger var imidlertid spørgeren bekendt i forvejen, og de eksempler, der lå bag spørgsmålet, stammede i øvrigt ikke fra Århus kommune.

Når kommunerne tvinger klienterne til at ansætte hjælperne »sort«, sker det naturligvis ikke – som ministeren antyder – ved, at de forsøger »at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser«. Nej, det foregår ved, at man først udmåler et timetal, og dernæst omsætter man timetallet til et kronebeløb, der kun rækker, hvis beløbet unddrages skattevæsenet, f.eks. 30 kr. Så nytter det ikke noget, at ministeren henviser til, at afgørelserne kan ankes, for hvis det er lovligt at beregne timelønnen til f.eks. 30 kr., så vil en sådan beslutning ikke blive omgjort. De manglende retningslinjer gælder jo lige så meget for ankenævnene som for kommunerne.

Ved besvarelsen ønskes derfor oplyst, om de manglende retningslinjer betyder, at kommunerne helt frit kan fastlægge, hvilken timeløn de vil bruge i udmålingen.

Lenger (VS):

Baggrunden for spørgsmålet til socialministeren er, at der ikke eksisterer faste regler for udmålingen af hjælp efter den såkaldte Århusordning, dvs. bistandslovens § 48, stk. 3, og det vil sige, at en kommune har mulighed for at ansætte det nødvendige timetal,

som en klient har brug for, til et bestemt kronebeløb på baggrund af i virkeligheden så lav en timeløn, at det udmålte timetal i praksis kun kan opnås, hvis den handicappede underbetaler sin hjælper, eller hvis den handicappede betaler uden om skattevæsenet.

Jeg synes, det ville være meget betænkeligt for det offentlige, hvis det er sådan, at man ud af kommunekassen tager penge, der kommer ind i et system, hvor de anvendes til løn, uden at de derefter oplyses til skattevæsenet. Og derfor vil jeg gerne have oplyst, om der gælder eller vil kunne pålægges bestemte regler for omsætningen af timetal til kronebeløb i disse sager.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det er rigtigt, som hr. Lenger siger, at der ikke er centralt fastsatte regler for udbetalingen til dette formål. Hr. Lenger har i sit spørgsmål nævnt et eksempel på, at man skulle udbetale et beløb, der svarede til 30 kr. i timen.

Jeg er ikke bekendt med et eksempel af denne karakter. Jeg har tidligere svaret hr. Lenger, at jeg selvfølgelig må gå ud fra, at landets kommuner overholder gældende bestemmelser. I øvrigt har socialstyrelsen oplyst mig om, at styrelsen, når den i sin mundtlige vejledning til kommunerne taler om dette, tager udgangspunkt i, at ydelsen efter bistandslovens § 48, stk. 3, til ansættelse af hjælpere i eget hjem skal dække pleje, overvågning og ledsagelse, også selv om en del af den hjælp, der ydes, eventuelt kan have karakter af varig hjemmehjælp. Det vil sige, at de personer, som den handicappede har ansat, skal være kvalificerede til at udføre disse funktioner og selvfølgelig må forudsættes aflønnet svarende hertil. Socialstyrelsen har derfor anbefalet, at kommunerne, når de skal fastsætte en timeløn, går ud fra de satser, som findes i overenskomster med Husligt Arbejder Forbund.

Men i anledning af, at hr. Lenger nu et par gange har beskæftiget sig med dette emne og stillet spørgsmål om det, vil jeg komme hr. Lenger i møde og sige, at jeg gerne vil iværksætte en undersøgelse af de ordninger, der findes i de kommuner, som bruger denne ordning, hvorefter vi ud fra disse konkrete eksempler fra virkeligheden kan se, om der kan være baggrund for at foretage sig noget,